Tekst ustawy przekazany do Senatu zgodnie z art. 52 regulaminu Sejmu

U S T A W A

z dnia 16 lipca 2020 r.

o wsparciu rynku ubezpieczeń należności handlowych w związku z przeciwdziałaniem skutkom gospodarczym COVID-19[1)]

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady i warunki przejmowania przez Skarb Państwa od zakładów ubezpieczeń ryzyka z tytułu umów ubezpieczenia należności handlowych w zakresie należności handlowych powstałych w okresie od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., zwanych dalej „należnościami handlowymi", w celu przeciwdziałania skutkom gospodarczym wynikającym z rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2, powodującym chorobę zakaźną, zwaną dalej „COVID-19".

2. Przejęcie ryzyka dotyczy należności handlowych:

1) stanowiących kwoty pieniężne należne przedsiębiorcy z tytułu transakcji handlowej od kontrahenta mającego siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu w państwie o ryzyku tymczasowo niezbywalnym, o którym mowa w załączniku do komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych (Dz. Urz. UE C 392 z 19.12.2012, str. 1, z późn. zm.[2)]);
2) potwierdzonych dokumentem księgowym wystawionym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lub prawomocnym wyrokiem sądu;
3) o terminie płatności poniżej 2 lat.

3. W przypadku przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2 pkt 1 lit. a, przejęcie ryzyka dotyczy należności handlowych z tytułu:

1) sprzedaży towarów lub świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub

---

1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 lipca 2017 r. o wykonywaniu zadań z zakresu promocji polskiej gospodarki przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu Spółka Akcyjna oraz ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

2) Zmiany wymienionego komunikatu zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE C 398 z 22.12.2012, str. 6, Dz. Urz. UE C 372 z 19.12.2013, str. 1, Dz. Urz. UE C 28 z 28.01.2015, str. 1, Dz. Urz. UE C 215 z 01.07.2015, str. 1, Dz. Urz. UE C 244 z 05.07.2016, str. 1, Dz. Urz. UE C 206 z 30.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE C 225 z 28.06.2018, str.1, Dz. Urz. UE C 457 z 19.12.2018, str. 9 oraz Dz. Urz UE C 101A z 28.03.2020, str. 1.

2) eksportu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) przedsiębiorca – przedsiębiorcę:
   a) w rozumieniu art. 43^1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 875) wykonującego działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo
   b) zagranicznego w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1079, 1214, 1495 i 1655), nad którym inny przedsiębiorca mający siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sprawuje kontrolę w rozumieniu art. 3 pkt 34 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680 oraz z 2020 r. poz. 568);
2) zakład ubezpieczeń – zakład ubezpieczeń prowadzący działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ubezpieczeń kredytu, o których mowa w dziale II w grupie 14 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 895 i 1180).

Art. 3. 1. Rada Ministrów w celu minimalizacji skutków gospodarczych rozprzestrzeniania się COVID-19 może przyjąć rządowy program wsparcia rynku ubezpieczeń należności handlowych, zwany dalej „Programem”.

2. Program określa:

1) diagnozę sytuacji gospodarczej w sektorze ubezpieczeń należności handlowych oraz oczekiwane efekty ekonomiczno-finansowe realizacji Programu;
2) szczegółowe cele;
3) szczegółowe warunki realizacji wsparcia;
4) sposób sprawozdawania o realizacji celów oraz monitorowania i oceny stopnia ich realizacji;
5) kwotę środków przeznaczonych na finansowanie Programu.

3. Realizację Programu powierza się ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Art. 4. 1. Skarb Państwa, reprezentowany przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w ramach realizacji Programu, w drodze umowy zawartej z zakładem

ubezpieczeń, może zobowiązać się do przejęcia 80% ryzyka ubezpieczeniowego wynikającego z portfela ubezpieczeń należności handlowych.

2. Po przekroczeniu kwoty odszkodowań wypłaconych przez zakład ubezpieczeń z tytułu objęcia ochroną ubezpieczeniową należności handlowych, pomniejszonej o kwoty uzyskane przez zakład ubezpieczeń z tytułu roszczeń regresowych dotyczących tych należności handlowych, równej 243,75% składki przypisanej brutto zakładu ubezpieczeń z ubezpieczenia należności handlowych w 2019 r., Skarb Państwa przejmuje 100% ryzyka ubezpieczeniowego.

3. Zobowiązanie Skarbu Państwa nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość 375% składki przypisanej brutto zakładu ubezpieczeń z ubezpieczenia należności handlowych w 2019 r.

4. Umowa jest techniką przenoszenia ryzyka, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 47 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

5. Umowa określa co najmniej:

1) kwotę równą 243,75% składki przypisanej brutto zakładu ubezpieczeń z ubezpieczenia należności handlowych w 2019 r. oraz wysokość zobowiązania Skarbu Państwa wyliczonego zgodnie z ust. 3;
2) szczegółowe warunki przejmowania ryzyka przez Skarb Państwa;
3) szczegółowe warunki dotyczące utrzymania, obniżenia i anulowania przez zakład ubezpieczeń limitów ubezpieczeniowych stanowiących maksymalną wysokość należności handlowych podlegających ochronie ubezpieczeniowej na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej pomiędzy przedsiębiorcą a zakładem ubezpieczeń;
4) szczegółowy tryb przekazywania i rozliczania środków, o których mowa w art. 6;
5) zakres, formy i terminy składania sprawozdań.

6. Umowa może zostać zawarta z zakładem ubezpieczeń, który:

1) w dniu zawarcia umowy nie znajduje się w trudnej sytuacji, o której mowa w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.[3)]), zwanego dalej „rozporządzeniem 651/2014”, albo

---

[3)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 236 z 14.09.2017, str. 28.

2) w dniu 31 grudnia 2019 r. nie znajdował się w trudnej sytuacji, o której mowa w art. 2 pkt 18 rozporządzenia 651/2014, ale po tym dniu znalazł się w trudnej sytuacji z powodu wystąpienia pandemii COVID-19.

7. Do umowy załącza się oświadczenie o spełnieniu przez zakład ubezpieczeń warunków, o których mowa w ust. 6. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

8. Umowa nie może być zawarta po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

9. Zakładowi ubezpieczeń nie przysługuje roszczenie o zawarcie umowy.

10. Do działalności Skarbu Państwa nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Art. 5. Beneficjentem pomocy publicznej jest zakład ubezpieczeń, z którym zawierana jest umowa, o której mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 6. 1. W przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 4 ust. 1, Skarbowi Państwa przysługuje udział:

1) w wysokości 80% zainkasowanej składki należnej zakładowi ubezpieczeń z tytułu objęcia ochroną ubezpieczeniową należności handlowych;
2) w kwotach uzyskanych przez zakład ubezpieczeń w wyniku postępowań regresowych dotyczących należności handlowych w wysokości proporcjonalnej do udziału Skarbu Państwa w wypłaconym odszkodowaniu dotyczącym danej należności handlowej.

2. Z tytułu zarządzania portfelem ubezpieczeń należności handlowych, o którym mowa w art. 4 ust. 1, zakładowi ubezpieczeń przysługuje od Skarbu Państwa prowizja w wysokości 28% zainkasowanej składki należnej zakładowi ubezpieczeń z tytułu objęcia ochroną ubezpieczeniową należności handlowych.

3. Środki, o których mowa w ust. 1, po potrąceniu przez zakład ubezpieczeń prowizji są wpłacane na rachunek dochodów budżetu państwa.

4. Środki na pokrycie kosztów odszkodowań z tytułu przejętego, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2, przez Skarb Państwa ryzyka ubezpieczeniowego są przekazywane zakładom ubezpieczeń ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach

związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, 695 i 1086), lub z budżetu państwa.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje działalność zakładów ubezpieczeń w zakresie realizacji umów, o których mowa w art. 4 ust. 1, i obowiązków, o których mowa w art. 6.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki może zwrócić się do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o opinię w zakresie sposobu realizacji przepisów ustawy i umów, o których mowa w art. 4 ust. 1, przez zakłady ubezpieczeń.

3. We wniosku minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje informacje niezbędne do wydania opinii.

4. Przed wydaniem opinii Komisja Nadzoru Finansowego może zwrócić się do ministra właściwego do spraw gospodarki o przekazanie dodatkowych informacji.

5. Komisja Nadzoru Finansowego wydaje opinię nie później niż w terminie 30 dni, licząc od dnia zebrania niezbędnych informacji.

Art. 8. Przekazanie środków, o których mowa w art. 6 ust. 4, stanowi pomoc publiczną i może być dokonane zgodnie z postanowieniami zawartymi w decyzji Komisji Europejskiej, wydanej w wyniku notyfikacji, w okresie obowiązywania tej decyzji.

Art. 9. W ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o wykonywaniu zadań z zakresu promocji polskiej gospodarki przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu Spółka Akcyjna (Dz. U. z 2020 r. poz. 994) w art. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) podejmowanie działań służących zapobieganiu skutkom sytuacji kryzysowych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1398 oraz z 2020 r. poz. 148, 284, 374 i 695) lub łagodzeniu tych skutków, w tym skutków rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2, powodującym chorobę zakaźną COVID-19.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568, 695, 875, 1086 i 1106) po art. 15zzzzzzd dodaje się art. 15zzzzzze w brzmieniu:

„Art. 15zzzzzze. Rada Ministrów może upoważnić ministra właściwego do spraw finansów publicznych do zawarcia umowy o przystąpieniu Rzeczypospolitej

Polskiej do funduszy, inicjatyw, mechanizmów i programów uruchamianych przez Unię Europejską i jej instytucje, w tym Grupę Europejskiego Banku Inwestycyjnego, mających na celu przeciwdziałanie COVID-19, oraz innych umów związanych z realizacją tej umowy.”.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

/ – / Elżbieta Witek